

Competenties voor het vertelveld - overzicht

ONDERZOEK	VAKMANSCHAP	KUNST	PERFORMANCE	OPLEIDING	TOEGEPAST VERTELLEN	TRADITIE	ONDERNEMERSCHAP
“Onderzoeker”	“Vakman”	“Kunstenaar”	“Performer”	“Opleider”	“Toepasser”	“Traditiebewaarder”	“Ondernemer”
Verhaalmateriaal zoeken en vinden	Verhaalmateriaal (re)construeren en bewerken	Persoonlijke drijfveren uitdrukken	Een repertoire beheersen	Opleidingsniveaus en leerdoelen vaststellen	Doelgroepen, noden en doelen vaststellen	Traditionele verhalen verzamelen	Marktonderzoek doen
De achtergrond onderzoeken van verhalen en de mondelinge vertelkunst	Lichaam en stem beheersen	Inleven	Voorstellingen samenstellen	Opleidingsprogramma's ontwikkelen en uitvoeren	Toegepaste vertelprojecten ontwikkelen en uitvoeren	Traditionele verhalen vastleggen	Het eigen bedrijf promoten
Andere technieken en praktijken verkennen	Taal en narratief beheersen	Experimenteren	Vorbereiden en focus houden	Vertel oefeningen en -opdrachten begeleiden	Technieken beheersen van toegepast vertellen	Traditionele verhalen archiveren	Eigen administratie beheren
Het werk van anderen observeren en analyseren	Technieken beheersen van de mondelinge vertelkunst	Creëren	Omgaan met technische omstandigheden, plaats en tijd	Individuele en gezamenlijke leerprocessen stimuleren	Groepsdynamieken en -processen ondersteunen	Traditionele verhalen levend houden	Activiteiten organiseren
Reflecteren op eigen werk en ontwikkeling	Een werkwijze en werkhouding ontwikkelen	Persoonlijke uitdrukking en stijl vinden	Zich verbinden met verhaal en publiek	Opleidingsresultaten evalueren	Resultaten evalueren van toegepast vertellen	Traditionele verhalen doorgeven	Zoeken naar innovatie

NOTA BENE:

De eerste vier competentiedomeinen ONDERZOEKER - VAKMAN - KUNSTENAAR - PERFORMER zijn de hoofddomeinen.

- Elke uitvoerende verhalenverteller, amateur of professional, zou zich hierin moeten bekwalen op een lager of hoger EQF beheersingsniveau.

De laatste vier competentiedomeinen TRAINER - TOEPASSER - TRADITIEBEWAARDER - ONDERNEMER zijn de nevendomeinen.

- Niet elke uitvoerende verhalenverteller hoeft dit alles te beheersen. Dat is afhankelijk van de keuze, de behoefte, de eigenheid en de traditie van de verhalenverteller.

Competenties voor het vertelveld - overzicht

ONDERZOEK "Onderzoeker"	VAKMANSCHAP "Vakman"	KUNST "Kunstenaar"	PERFORMANCE "Performer"	OPLEIDING "Opleider"	TOEGEPAST VERTELLEN "Toepasser"	TRADITIE "Traditiebewaarder"	ONDERNEMERSCHAP "Ondernemer"
Verhaalmateriaal zoeken en vinden (bv: zoeken in de bibliotheek, surfen op het internet; overnemen van anderen, verzamelen d.m.v. interviews; verschillende versies opsporen...)	Verhaalmateriaal (re)construeren en bewerken (dwz: het materiaal voorbereiden; het verhaalskelet bepalen; tijd, ruimte en personages bepalen; het verhaal aanpassen aan een gegeven thema; verhalen uit interviews destilleren...)	Persoonlijke drijfveren uitdrukken (bv: het publiek vermaken, een boodschap overbrengen, geschiedenis doorgeven, inspelen op een socio-culturele of politieke context, verhalen bewaren en doorgeven...)	Een repertoire beheersen (bv: altijd verhalen vertelbaar hebben; verhalen beheersen met verschillende thema's, voor verschillende doelgroepen, voor allerlei gelegenheden; verschillende genres hanteren...)	Opleidingsniveaus en leerdoelen vaststellen (bv: de doelgroep vaststellen; vaststellen wat binnen de gegeven context kan worden bereikt; positieve leerdoelen formuleren in termen van kennis, vaardigheid en houding...)	Doelgroepen, noden en doelen vaststellen (bv: vluchtelingen, museumbezoekers, ouderen...; taalontwikkeling, erfgoedontsluiting, bedrijfs promotie...; educatief, sociaal, marketing...)	Traditionele verhalen verzamelen (bv: leren van voorouders, luisteren naar plaatselijke bevolking; lezen, reizen, interviews afnemen; toestemming vragen, zich houden aan ethische normen...)	Marktonderzoek doen (bv: op de hoogte blijven van de ontwikkelingen in de uitvoerende kunsten, zoeken naar klanten en gelegenheden, op de hoogte zijn van prijsstelling, zoeken naar subsidies...)
De achtergrond onderzoeken van verhalen en de mondelinge vertelkunst (bv: verhaaltypen definiëren; lezen over culturele gewoontes; symbolen, metaforen, archetypen herkennen; verschillende versies vergelijken...)	Lichaam en stem beheersen (dwz: de gereedschappen beheersen; lichaamsbewustzijn ontwikkelen; ademhaling, stemgeving, resonantie, articulatie, uitspraak trainen; de expressieve mogelijkheden van lichaam, gezicht en stem gebruiken...)	Inleven (bv: inzicht hebben in een verhaalpersonage; een socio-culturele context begrijpen; verschillende gevoelens en gedachten belichamen; afgestemd zijn op het hier en nu; aanpassen aan de gelegenheid...)	Voorstellingen samenstellen (bv: verhalen combineren in een goedgekozen volgorde; verhalen introduceren en verbinden; verhalen verzamelen rond een gegeven thema; zorgen voor variatie en dynamiek...)	Opleidingsprogramma's ontwikkelen en uitvoeren (bv: een helder plan maken, aangepaste methodes gebruiken, de benodigde materialen verzamelen; afwisselende leervormen hanteren; anticiperen, de cursus aanpassen...)	Toegepaste vertelprojecten ontwikkelen en uitvoeren (bv: een helder plan maken, lesmateriaal verzamelen, gerichte oefeningen begeleiden, goedgekozen verhalen gebruiken, een heldere start maken, de volgende stap zetten, de koers aanpassen...)	Traditionele verhalen vastleggen (bv: door onthouden, herinneren en reproduceren; op schrift, in geluidsopname, op film...)	Het eigen bedrijf promoten (bv: netwerken, een visitekaartje maken, een website regelen, een bio schrijven; je voorstellingen beschrijven; sociale media gebruiken, de media informeren...)
Andere technieken en praktijken verkennen (bv: werken met oefenboeken, masterclasses bijwonen, oefeningen uitwisselen, leren van andere kunstvormen...)	Taal en narratief beheersen (bv: vertellen in narratieve structuren, mondelinge zinsbouw gebruiken; de juiste werkwoordstijden gebruiken, woordenschat vergroten; toepasselijke taal gebruiken, taalgebruik aanpassen aan leeftijdscategorie en doelgroep; variëren in taalregisters...)	Experimenteren (dwz: divergent: denken buiten het kader; improviseren binnen een raamwerk; variëren, combineren en spelen met bouwstenen; verschillende mogelijkheden uitproberen; zekerheden laten varen en ruimte geven aan het toeval; verschillende stijlen uitproberen...)	Vorbereiden en focus houden (bv: op tijd zijn, de plaatselijke situatie nagaan; opwarmen, concentreren; omgaan met plankenkoorts; zich niet laten meeslepen door eigen emoties in het verhaal, omgaan met reacties van het publiek; volhouden onder uitdagende omstandigheden...)	Vertel oefeningen en opdrachten begeleiden (bv: heldere instructies geven; werken in kleine, logische stappen, niveau en tempo aanpassen; heldere en constructieve feedback geven; ruimte geven om te herhalen en verbeteren...)	Technieken beheersen van toegepast vertellen (bv: technieken om mensen te verbinden, in hun kracht te zetten, identiteit te hervinden, herinneringen op te roepen, taal te ontwikkelen, een bedrijf te promoten, wetenschap over te brengen, erfgoed te ontsluiten...)	Traditionele verhalen archiveren (bv: bewaren in een groter kader, een overzicht creëren, informatie toegankelijk maken...)	Eigen administratie beheren (bv: afspraken maken, de agenda bijhouden, contracten afsluiten, de boekhouding doen, subsidies aanvragen...)
Het werk van anderen observeren en analyseren (bv: vertelvoorstellingen en andere kunstvormen bijwonen; observeren, analyseren en bespreken...)	Technieken beheersen van de mondelinge vertelkunst (bv: een pakkend begin en een beklijvend einde maken, opbouwen naar een climax; gebruik maken van beschrijving, dialoog, contrast, herhaling; schakelen tussen verschillende tijden, plaatsen, personages; spelen met ritme, stilte, humor, spanning; vertellen vanuit verschillende perspectieven...)	Creëren (dwz: convergent: verzinnen, bedenken, voorstellen; ideeën concretiseren en realiseren; artistieke keuzes maken; schrappen, schaven en polijsten; nieuw materiaal construeren...)	Omgaan met technische omstandigheden, plaats en tijd (bv: zich bewust zijn van licht en geluid; op zijn gemak zijn in de spotlight, weten hoe je omgaat met een microfoon; de beschikbare ruimte gebruiken, zich houden aan de tijdsduur; zich aanpassen aan de situatie...)	Individuele en gezamenlijke leerprocessen stimuleren (bv: zorgen voor een goed leerklimaat, het evenwicht houden tussen veiligheid en uitdaging; studenten helpen om hun eigen kwaliteiten en uitdagingen te leren kennen; inspireren en uitnodigen tot groei...)	Groepsdynamieken en -processen ondersteunen (bv: veiligheid en vertrouwen creëren, grenzen stellen, betrokkenheid stimuleren, het evenwicht bewaren tussen groep en individu...)	Traditionele verhalen levend houden (bv: traditionele verhalen vertellen, traditionele vertelkaders bewaren, traditionele gebruiken uitvoeren; verspreiden bij vertelevenementen, traditionele evenementen, verhalenroutes, op historische sites, in musea...)	Activiteiten organiseren (bv: repetities, uitvoeringen, workshops, festivals, openbare activiteiten organiseren...)
Reflecteren op eigen werk en ontwikkeling (bv: zich bewust zijn van de eigen kwaliteiten, valkuilen en uitdagingen; eigen processen en producten onderzoeken en bespreken; bijsturen, de volgende stap bedenken, keuzes motiveren...)	Een werkwijze en werkhouding ontwikkelen (bv: realistische doelen stellen, gaan voor kwaliteit; gefocust en efficiënt werken, een plan volgen, feedback verwerken, volhouden; goed zorgen voor stem en lichaam...)	Persoonlijke uitdrukking en stijl vinden (bv: authentiek zijn, eigen woorden en beelden vinden, een eigen interpretatie kiezen, persoonlijke elementen toevoegen, een eigen stijl ontwikkelen...)	Zich verbinden met verhaal en publiek (bv: zich het verhaal herinneren en het verhaal visualiseren; zich verbinden met het hele publiek, oogcontact maken, interactie aangaan; het publiek raken, reacties opmerken en meenemen; zich aanpassen aan de situatie, ingaan op het moment, improviseren; het publiek groeten, applaus ontvangen...)	Opleidingsresultaten evalueren (bv: regelmatig feedback geven; studenten laten reflecteren op hun eigen product en proces; presentaties organiseren, interne of externe beoordelaars uitnodigen om feedback te geven; een evaluatie schrijven...)	Resultaten evalueren van toegepast vertellen (bv: een afsluitend gesprek houden, voor een enquête zorgen; een terugkoment organiseren...)	Traditionele verhalen doorgeven (bv: door anderen te inspireren en te onderwijzen, boeken te publiceren, hun waarden en ideeën te belichten en bespreken...)	Zoeken naar innovatie (bv: zoeken naar bijzondere locaties, nieuwe doelgroepen aantrekken, onlinemogelijkheden verkennen; samenwerken met andere kunstvormen...)

NOTA BENE:

De eerste vier competentiedomeinen ONDERZOEKER - VAKMAN - KUNSTENAAR - PERFORMER zijn de hoofddomeinen.

- Elke uitvoerende verhalenverteller, amateur of professional, zou zich hierin moeten bekwaamen op een lager of hoger EQF beheersingsniveau.

De laatste vier competentiedomeinen TRAINER - TOEPASSER - TRADITIEBEWAARDER - ONDERNEMER zijn de nevendomeinen.

- Niet elke uitvoerende verhalenverteller hoeft dit alles te beheersen. Dat is afhankelijk van de keuze, de behoefte, de eigenheid en de traditie van de verhalenverteller.

